

Sprawozdanie

z realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

za 2005 rok.

Na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Ostrołęki został opracowany Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieście Ostrołęka na 2005rok przyjęty *Uchwałą Nr 331/XXXIII/2005 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2005 r.*

Zadania ujęte w programie, realizowane były poprzez:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi.

Jednakże, zgodnie z ustawą Program zawierał takie zadania z zakresu opieki nad osobami już uzależnionymi. Realizacją powyższych zadań zajmował się Ośrodek Interwencji Kryzysowej, niosąc natychmiastową pomoc w przypadku zagrożeń wynikających z problemów alkoholowych w rodzinie.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwo Rodzinne

W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonował hostel, który zapewniał schronienie osobom będącym w sytuacji kryzysowej, które czasowo ze względu na własne bezpieczeństwo nie mogą przebywać w swoim mieszkaniu – osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Schronienie w hostelu uzyskało 10 osób, w tym 4 osoby dorosłe, 1 małżeństwo z dwójką dzieci i 1 matka z dzieckiem.

Do osób tych skierowano szeroką ofertę pomocową z zakresu poradnictwa specjalistycznego:

- psychologicznego,
- pedagogicznego,
- prawnego,
- rzecznictwo interesów,
- doradztwo rodzinne i mediacje,
- prowadzono z tymi osobami pracę socjalną mającą na celu odzyskanie zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, do pełnienia ról społecznych, do radzenia sobie w sytuacji kryzysowej.

Ponadto osobom przebywającym w hostelu udzielano pomocy finansowej w formie zasiłków okresowych, celowych, a także zapewniono posiłki.

Działalność placówek opiekuńczo – wychowawczych realizujących programy socjoterapeutyczne

W 2005 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce prowadził dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią społeczną.

1. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego MOPR ul. Kościuszki 24/26.

W 2005 r. objęła opieką 41 dzieci w wieku od 7 do 17 roku życia. Dzieci przebywały w placówce od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 16.00. Przychodziły przed i po lekcjach, otrzymywały jeden posiłek dziennie.

W placówce realizowane były następujące cele:

- kształcenie umiejętności właściwego rozwiązania problemów życiowych oraz społecznie akceptowanych sposobów funkcjonowania w środowisku rówieśniczym (zajęcia socjoterapeutyczne),
- kształcenie umiejętności radzenia sobie w trudnym środowisku rodzinnym, dotkniętym problemem alkoholowym (pogadanki tematyczne),
- wzmacnianie więzi między rodzicami i dziećmi poprzez właściwe oddziaływanie socjoterapeutyczne,
- prowadzenie dyskusji i rozmów ukierunkowanych na zapoznanie z zasadami moralnymi i ważnymi wartościami w życiu człowieka,
- precyzowanie i rozwijanie zainteresowań (psychozabawa, zajęcia plastyczne),
- rozwijanie osobowości, kształcenie charakteru (terapia grupowa, terapia indywidualna),
- nauczenie umiejętności właściwej organizacji i wykorzystania czasu,

- nauka wzajemnej komunikacji (trening interpersonalny),
- nauka umiejętności asertywnego wyrażania emocji i uczuć (muzykoterapia),
- kształtowanie postaw proekologicznych (dyskusje, rozmowy),
- rozwijanie wrażliwości estetycznej (muzykoterapia, rysowanie, malowanie, wycinanie, wyjścia na imprezy kulturalno-rozrywkowe).

Placówka podejmowała w 2005 r. następujące formy działań:

- zajęcia edukacyjne – odrabianie lekcji, zabawy na komputerze z wykorzystaniem pakietów edukacyjnych, wycieczki krajoznawcze,
- zajęcia mające na celu rozwijanie zainteresowań: zajęcia muzyczne, taneczne, oglądanie filmów, zajęcia sportowe – nauka pływania, gra w piłkę,
- pogadanki tematyczne połączone z dyskusją,
- grupowe i terapeutyczne rozmowy indywidualne,
- organizowanie imprez z udziałem rodziców i rodzeństwa dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych, imprezy plenerowe,
- uroczyste spotkania z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia,
- współpraca z pracownikami socjalnymi [spotkania, rozmowy] w celu zaznajomienia się z sytuacją rodzinną dzieci,
- współpraca z pedagogami szkolnymi w celu objęcia dziecka właściwą pomocą w nauce i zdiagnozowania jego problemów społecznych,
- współpraca z Komendą Miejskiej Policji – pogadanki, konkursy.

2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego MOPR ul. Hallera 13.

W 2005 roku do placówki, uczęszczało 32 dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią społeczną, korzystających z pomocy MOPR.

Do świetlicy uczęszczały dzieci w wieku od 7 – 15 lat.

Do placówki dzieci zgłaszane były przez rodziców, pracowników socjalnych, pedagoga szkolnego. Placówka funkcjonuje od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00-16.00 przez cały rok.

Celem pracy placówki było:

- stworzenie alternatywnego miejsca do spędzania czasu wolnego,
- rozbudzenie w dzieciach pragnienia pogłębienia swojej wiedzy,

- nauka współpracy,
- nauka efektywnego i łagodnego rozwiązywania konfliktów,
- wypracowanie wiary w siebie i swoje możliwości,
- praca nad dobrymi manierami,
- praca nad postawami społecznie akceptowanymi,
- stworzenie możliwości spontanicznego wyrażania swoich emocji.

W placówce prowadzone były zajęcia:

- rozwojowe: zajęcia te mają na celu rozwijanie w dzieciach aktywności ruchowej, w zdobywaniu wiedzy, twórczego wyrażania siebie.

Tematem zajęć często jest: rodzina, czas wolny, związki uczuciowe, autoprezentacje.

- edukacyjne: pozwalają one dzieciom na poznanie różnorodnych zagadnień, które pomogą im lepiej funkcjonować i radzić sobie z problemami.

Tematy poruszane na tych zajęciach, to:

- a/ poznawanie mechanizmów uzależnień,
- b/ uczenie się pełnienia określonych ról społecznych,
- c/ uczenie się rozpoznawania własnych emocji,
- d/ poznawanie zasad dobrej komunikacji,
- e/ poznawanie zjawiska przemocy w domu i na podwórku,

- wyrównawcze: wyrównywanie braków w nauce poprzez:

- a/ pomoc w odrabianiu lekcji
- b/ ćwiczenia w czytaniu i pisaniu

Nadrzędnym zadaniem świetlicy jest pomoc w uzyskaniu przez dzieci promocji do następnej klasy.

- terapeutyczne: celem tych zajęć jest:

- a/ korekta opinii o sobie i innych,
- b/ korekta postaw wobec siebie, innych, świata,
- c/ stworzenie warunków do radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.

Techniki, które stosowane były w pracy z dziećmi to:

- dialog terapeutyczny: przedmiotem rozmów jest sytuacja dziecka,
- psychodrama /drama: jej istotą jest przeżycie danej sytuacji lub roli w warunkach stymulacji; buduje ona swoje treści na przeżyciach dziecka i problemach obserwowanych w grupie;
- zabawa: pełni ona funkcję terapeutyczną, oczyszczającą; zapewnia bezpieczne wyrażanie emocji; dostarcza wielu informacji na temat sposobów kontaktowania

- się z innymi, przyjmowania ról w grupie, znoszenie porażek;
- trening interpersonalny: uczy zachowań grupowych, asertywności, negocjacji, dokonywania analizy problemu, samooceny, uwrażliwienia na potrzeby innych.

Przeprowadzono również programy terapeutyczne:

- a/ „Alkoholizm jest chorobą”.
- b/ „Stop narkomanii”.
- c/ „Być sobą”.

Programy te miały na celu przybliżenie współczesnej wiedzy na temat problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.

W zajęciach wykorzystywano aktywizujące metody nauczania, tj. burza mózgów, dyskusja, praca w małych grupach, psychodrama, metoda indywidualnych przypadków.

Odbywały się również zajęcia plastyczne, muzyczne, techniczne i taneczne. Dzięki tym zajęciom dzieci nie tylko rozwijały swoje umiejętności, talenty, ale także w sposób werbalny, mogły przekazać swoje emocje, uczucia zajęcia pomogły również wzmocnić wiarę w siebie i budować pozytywną opinię o sobie.

Dzieci uczestniczyły w spotkaniu choinkowym połączonym z projekcją filmu pt. "Mój brat niedźwiedź", zorganizowanym przez Stowarzyszenie Pomocna Dłoń.

W czasie ferii zimowych dzieciom umożliwiono:

- korzystanie z basenu,
- uczestnictwo w seansach filmowych,
- odbyły się spotkanie z policjantem, strażnikiem miejskim, kuratorem sądowym i twórczynią ludową,

Za udział w zajęciach i konkursach dzieci otrzymały skromne upominki i nagrody.

W maju 2005 r. został przygotowany symboliczny poczęstunek oraz inscenizacja "Moja Mama", którą dzieci przedstawiły swoim mamom z okazji Dnia Matki.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego jest miejscem, gdzie dzieci uczą się zasad współżycia w społeczeństwie oraz szacunku dla siebie i dla innych ludzi. Jest miejscem, gdzie czują się bezpiecznie i są akceptowane.

Działalność świetlicową prowadziło **Stowarzyszenie Caritas Dekanalna Dekanatu przy Parafii Św. Antoniego** od poniedziałku do piątku w godz. 12 – 18. Codziennie na zajęcia uczęszczało około 44 dzieci w wieku od 6 do 15 lat. Zostały one przyjęte ze względu na występujące w rodzinie problemy, najczęściej skumulowane ze sobą. Dotyczyły one:

- problemu alkoholowego jednego lub dwojga rodziców,
- funkcjonowanie w niepełnej rodzinie,
- bardzo trudnej sytuacji materialnej spowodowanej bezrobociem jednego lub obojga rodziców lub ich niezaradnością życiową.

Codzienna praca z dziećmi dotyczyła obszarów związanych :

- z niepowodzeniami szkolnymi – udzielano pomocy dzieciom w odrabianiu lekcji, prowadzono zajęcia wyrównawcze, udzielano korepetycji z matematyki, języka angielskiego, (przy dużym zaangażowaniu wolontariuszy – studentów, licealistów).

Ponadto prowadzono zajęcia dla dzieci i młodzieży dyslektycznej i mającej trudności w poprawnej pisowni.

- z funkcjonowaniem w grupie, trudnościami w nawiązywaniu relacji, zaburzeniami emocjonalnymi, agresji słownej i fizycznej, problemami ze spożywaniem alkoholu, paleniem papierosów,
- systematycznie prowadzono terapię zajęciową z uwzględnieniem różnych zainteresowań dzieci (zajęcia: sportowe, plastyczne, kulinarne, taneczne, gry i zabawy, basen).

W okresie wakacji w dniach 21.07 do 03.08.2005 r. dzieci przebywały na koloniach letnich w Balikach k/Nowogrodu organizowanych przez Caritas Diecezji Łomżyńskiej.

W trakcie kolonii miały zorganizowany wyjazd do Trójmiasta. Ważnym elementem przeprowadzonej akcji letniej było wskazanie młodym ludziom, że mogą wśród rówieśników, bez alkoholu i innych używek dobrze się bawić, mile spędzać czas, utrvalać i pogłębiać swoją wiedzę zdobytą w szkole.

Organizowano również imprezy okolicznościowe takie, jak: zabawa andrzejkowa, na którą zostały zaproszone dzieci ze Szkolnego Koła Caritas przy Szkole Podstawowej Nr 2. Dzieci wystąpiły też z przedstawieniem jasełkowym podczas wspólnej wigilii, na którą zostali zaproszeni rodzice. Odbywały się także indywidualne spotkania z niektórymi rodzicami, które miały na celu lepsze poznanie dzieci i ich sytuacji rodzinnej, pomoc w przezwyciężaniu trudności wychowawczych, udzielanie wsparcia.

Udzielono także indywidualnej pomocy materialnej wychowankom w postaci : obuwia zimowego, czapek, szalików, rękawiczek.

Stowarzyszenie brało udział w II edycji akcji „Podziel się posiłkiem” której celem było przygotowanie pakietu śniadaniowego dla dzieci uczęszczających na zajęcia oraz ich rodzeństwa w domu.

Podmiotem realizującym zadania z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych był również :

Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych.

Do świetlicy opiekuńczo-wychowawczej, zlokalizowanej przy ul. Padlewskiego 51B uczęszczało około 20 osób. Średnio jednorazowo przebywało w niej około 15 podopiecznych. Byli to uczniowie gimnazjów i szkół podstawowych. Dzieci te pochodziły z rodzin patologicznych, dysfunkcyjnych, o niskim statusie materialnym. Rekrutacja odbywała się i nadal odbywa poprzez kontakty i ciągłą współpracę z pedagogami szkolnymi, pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi oraz rodzicami.

Plan dydaktyczno-opiekuńczy i wychowawczy zakładał:

- opiekę sprawowaną przez pracowników i wolontariuszy,
- pomoc dydaktyczną związaną z odrabianiem lekcji i zajęciami wychowawczymi,
- edukację kulturalną (udział w imprezach kulturalnych organizowanych przez Ostrołęcki Centrum Kultury, wizyty w bibliotece miejskiej, zajęcia w kółku teatralnym, konkursy czytelnicze i plastyczne),
- rozwój zainteresowań i uzdolnień oraz praktycznych umiejętności organizowania czasu wolnego.

Szczególnie mocny nacisk pracowników położony był na:

- pomoc dzieciom z rodzin patologicznych w rozwiązywaniu ich życiowych trudności,
- stworzenie właściwych zachowań dzieci i warunków wychowawczych dla ich poprawnego rozwoju,
- rozwój osobowości dziecka i pomoc w odnalezieniu jego właściwego miejsca w życiu,
- dbanie o rozwój psychofizyczny dzieci.

Wzorem roku ubiegłego, dzieci przygotowywały i wraz z rodzicami uczestniczyły w uroczystościach tj. Wigilia, Choinka, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Matki, Wielkanoc i inne. Systematycznie odbywały się zajęcia profilaktyczne. Nadal kontynuowano program „Śnieżna Kula”, „Debata”. W codziennej pracy wykorzystywano też elementy profilaktycznego programu „Tak czy Nie”. Dużą wagę przywiązuje się do współpracy z rodziną. Na spotkaniach rodzice byli edukowani w zakresie metod wychowawczych i rozwiązywania trudnych życiowych sytuacji. Dzieci otrzymywały codziennie słodką bułkę i herbatę, często również słodycze.

Zajęcia dla dzieci prowadził **Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca w Ostrołęce.**

Zajęcia prowadzono na I piętrze budynku Hufca ZHP w Ostrołęce od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 do 18, w trzech grupach wiekowych.

W zajęciach uczestniczyły dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjów z miasta Ostrołęki. Dzieci w 90% pochodziły z rodzin o niskim statusie materialnym, dysfunkcyjnych, w których występuje problem alkoholowy i przemoc. Opieką objętych było 35 dzieci.

Uczestnicy zajęć mieli zapewnioną opiekę wychowawczą oraz pomoc w odrabianiu prac domowych. Wychowawcy systematycznie prowadzili rozmowy z pedagogami szkolnymi wychowanków w celu eliminacji zaburzeń u nich występujących. Przeprowadzono liczne zajęcia programowe, terapeutyczne, zajęcia taneczne, plastyczne, sportowe oraz kulturalne. Uczestnicy mieli możliwość rozwijania swoich umiejętności komunikacyjnych, spostrzegawczości i logicznego myślenia poprzez samodzielne prowadzenie zajęć programowych na interesujące ich zagadnienia.

Prowadzone były zajęcia z zakresu terapii wychowawczej zapobiegającej uzależnieniom. Dzieci samodzielnie wykonywały plakaty promujące zdrowy styl życia, bez środków psychoaktywnych takich jak narkotyki, alkohol, papierosy. Cel ten został również osiągnięty poprzez udział dzieci w zajęciach sportowych czy też zajęciach prowadzonych na temat zdrowego żywienia. Praca z programem „Odczuwaj, ufaj, mów” pomogła dzieciom znaleźć odpowiedzi na nurtujące je problemy życiowe i rodzinne. Służyła temu prezentacja scenek rodzajowych ukazujących różne sposoby postępowania.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – prowadziło zajęcia dla 30 dzieci w wieku 8 – 15 lat.

Przede wszystkim były to dzieci z zaburzeniami zachowania, mające trudności w nauce.

Zostały wytypowane przez pedagoga i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Realizowany program, który kładł nacisk na profilaktykę, opiekę nad dziećmi zagrożonymi demoralizacją. Podopieczni mieli zapewnioną pomoc w odrabianiu lekcji. Wychowankom udzielana była pomoc w nauce poprzez organizowanie zajęć redukacyjno – wyrównawczych z wielu przedmiotów, tj. języka polskiego, matematyki, biologii, środowiska. Prowadzone były zajęcia sportowe na pływalni i na boisku.

Na bieżąco prowadzone były rozmowy indywidualne z uczniami. Dzieci mają oparcie w pedagogach pracujących z nimi.

Podopieczni podczas udziału w zajęciach otrzymywali kanapki, napoje, owoce, słodycze.

Organizowane były uroczystości rodzinne: Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Babci i Dziadka, Wigilia.

Realizacja edukacyjnych programów profilaktycznych

Głównymi realizatorami programów profilaktycznych były szkoły. Kadra pedagogiczna i pielęgniarki szkolne prowadzili zajęcia na temat:

- alkoholu i innych środków, uzależniających oraz o zagrożeniach towarzyszących ich zażywaniu,
- istoty choroby alkoholowej i innych chorobach związanych z zażywaniem środków uzależniających,
- wpływu alkoholu i innych używek na zdrowie człowieka,
- przyczyn sięgania po różne środki uzależniające,
- zapobiegania agresji poprzez rozwijanie zdolności komunikowania się,
- możliwości unikania tych zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi.

W szkołach prowadzone były programy i zajęcia profilaktyczne, takie jak: *Elementarz czyli program siedmiu kroków, Odlot, 7 kroków, Noe, Zanim spróbujesz, Debata, Tak czy nie, Bez ryzyka, Piekło czy raj, Narkotyki, Korekta, Cukierki, Odczuwaj, Ufaj, Mów, Śnieżna Kula.*

Ogółem programami profilaktycznymi objęto 6.043 uczniów, 342 nauczycieli i 1.526 rodziców.

Organizowano spotkania pedagogizujące dla rodziców, często z udziałem lekarza, psychologa, przedstawicieli stowarzyszeń i organizacji działających w zakresie profilaktyki. Poprzez realizację programów profilaktycznych w szkołach młodzież uzyskała wiedzę na temat uzależnień oraz wpływu alkoholu i narkotyków na życie w rodzinie oraz nabyła praktyczne umiejętności umożliwiające samostanowienie i obronę ważnych spraw, ze szczególnym uwzględnieniem asertywnego mówienia „NIE”.

Ponadto uzyskano efekty tych programów tj. :

- zmniejszenie tendencji do ryzykownych zachowań alkoholowych generowanych przez młodzież i podejmowanych na zasadach „owczego popędu”,
- ukształtowanie prawidłowych przekonań normatywnych dotyczących picia alkoholu,
- zmniejszenie ryzyka natychmiastowych i odroczonej konsekwencji używania środków psychoaktywnych,
- wzmocnienie innych zachowań pożądaných i zmniejszenie skali przemocy wewnątrz grup,
- zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu i branie pod uwagę okoliczności picia u znacznej części uczestników /kontakt z alkoholem jeśli będzie ograniczony przez samego konsumenta, bardziej świadomy i uwzględniający negatywne skutki picia/,

- identyfikację problemu alkoholowego u niektórych uczestników i niekiedy poszukiwanie przez nich profesjonalnej pomocy,
- lepsze zrozumienie alkoholowych zachowań otoczenia.

Objęto przez pedagogów szkolnych opieką rodziny, w których istnieje problem alkoholowy. W szkołach prowadzono także otwarte zajęcia pozalekcyjne wspomagające rozwój uczniów, szczególnie zagrożonych patologią społeczną w tym alkoholizmem. Były to zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, sportowe, plastyczne, komputerowe, muzyczne rytmiczno- taneczne, zajęcia świetlicowe. Prowadzono dożywianie dzieci i młodzieży. Ogółem w zajęciach uczestniczyło 3.132 uczniów.

Należy nadmienić, że z myślą o prowadzeniu w szkołach profilaktyki uzależnień, wzbogacono biblioteki szkolne w fachową literaturę, zakupiono materiały konieczne do prowadzenia zajęć, sprzęt i materiały dydaktyczne podczas realizacji programów profilaktycznych.

W Zespole Szkół Zawodowych Nr 1, 2 i 4, Zespole Szkół Nr 5 , 3 i I Liceum Ogólnokształcącym, Gimnazjum Nr 2, odbyły się spektakle teatralne w których wzięło udział około 2.330 uczniów. Widowiska teatralne miały na celu nie tylko przestrzec przed nałogiem, ale przekazać młodzieży przyczyny i skutki uzależnień, a także zagrożenia wynikające z uzależnienia od alkoholu.

Organizacja kulturalnych imprez profilaktycznych

Ucząc młodzież, że dobra zabawa może odbywać się bez alkoholu, ze środków na profilaktykę przeciwalkoholową dofinansowano organizację imprezy dla dzieci i rodziców Przedszkola Miejskiego Nr 7, oraz dla dzieci ze świetlic dla których w czasie ferii były wyświetlane filmy w Ostrołęckim Centrum Kultury. Klub „Wodnik” zorganizował pielgrzymkę integracyjną oraz imprezę bezalkoholową przy Kupcu. W szkołach dofinansowano wycieczki, rajdy, spektakle teatralne, kino, basen,

Przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi.

W placówkach ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych pracownicy Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta, Straży Miejskiej, Komendy Miejskiej Policji oraz członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2005r. przeprowadzali 84 kontrole.

Przedmiotem kontroli było:

- 1/ przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym,

- 2/ przestrzeganie nakazu zamieszczania w miejscach sprzedaży informacji o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych.

Zwracano również uwagę na utrzymywanie porządku publicznego w miejscu sprzedaży i najbliższej okolicy oraz przestrzeganie warunków zawartych w zezwoleniu.

W czasie kontroli stwierdzono, że nie dopełniono w kilku placówkach obowiązku wywieszania zezwoleń lub informacji o zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym i młodzieży do lat 18 oraz wywieszki o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych. We wszystkich przypadkach zalecono niezwłoczne uzupełnienie braków.

W związku z wpływającymi do Urzędu Miejskiego informacjami o przypadkach sprzedaży piwa nieletnim klientom, do właścicieli wystosowano pisma zobowiązujące do bezwzględnego przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz do zwiększenia nadzoru nad podległą placówką. Przedsiębiorców poinformowano, że w przypadku nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw zezwolenia mogą być cofnięte. Jednocześnie właściciele zostali pouczeni, że w przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa się z 10 osób. W 2005 roku Komisja odbyła 19 posiedzeń. Komisja wydawała opinie o zgodności lokalizacji punktu z uchwałami rady gminy. W 2005 roku wydała 1 opinię negatywną i 87 opinii pozytywnych.

W ramach Komisji działał Zespół do prowadzenia rozmów z osobami zgłoszonymi na leczenie odwykowe. Zespół aktywnie pracuje z ludźmi, którzy borykają się z alkoholizmem, motywuje do podjęcia leczenia odwykowego. Podczas prowadzonych rozmów przekazywane są podstawowe wiadomości o chorobie alkoholowej. Mówi się o uzależnieniu i współuzależnieniu, rozmówcy przedstawia się konsekwencje prawne i społeczne jego postępowania. Zainteresowani otrzymują także adresy i telefony placówek specjalistycznych i grup samopomocowych, żeby wiedzieli dokąd mogą się zwrócić o pomoc. Ponadto przekazywane są broszury, ulotki motywujące do podjęcia leczenia.

Członkowie Zespołu biorą udział w Sądzie w sprawach osób kierowanych przez Komisję do leczenia odwykowego.

Zespół odbył 27 posiedzeń. Rozpatrzono 349 spraw. Prowadzone były rozmowy z osobą zgłoszoną. W zależności od potrzeb proszono na rozmowę tą samą osobę kilkakrotnie. W wielu przypadkach prowadzone były rozmowy z osobami zgłaszającymi problemy kryzysowe w rodzinie wynikające z nadużywania alkoholu.

W 2005 r. do Komisji wpłynęło 132 wnioski o skierowanie wskazanej osoby do leczenia odwykowego, z czego:

- 5 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
- 5 z Sądu Rejonowego i Prokuratury
- 71 z Komendy Miejskiej Policji,
- 2 z Domu Pomocy Społecznej, Zespołu Placówek Opiek. Wychowawczych
- 49 od rodzin.

W 2005 r. Komisja wystąpiła z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Ostrołęce o zobowiązanie do leczenia odwykowego 89 osób. Sąd rozpatrzył 52 wnioski i orzekł:

- wobec 13 osób leczenie w placówce otwartej i nadzór kuratora sądowego,
- wobec 25 osób leczenie w placówce zamkniętej, 20 spośród nich oddano pod nadzór kuratora sądowego,
- w 2 sprawach oddalono wniosek,
- w 4 sprawach odrzucono wniosek
- w 8 sprawach umorzono postępowanie.

W stosunku do 37 osób toczy się postępowanie w 2006 r.

Na wniosek MKRPA, Komenda Miejska Policji nasiliła kontrolę kierowców pod kątem prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwym.

W 2005 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nawiązała stałą współpracę z :

- Ośrodkami Szkolenia Kierowców na terenie miasta, w celu wdrożenia tematyki przeciwalkoholowej do szkoleń kierowców,
- Parafiami Rzymsko-Katolickimi poprzez rozmowy Przewodniczącego Komisji z Proboszczami pod kątem uwzględniania w kazaniach tematyki antyalkoholowej, Dostarczono do parafii egzemplarze diagnozy i broszury. „Zatrzymaj się”.
- środkami masowego przekazu - Gazetą Współczesną, Wiadomościami Ostrołęckimi na propagowanie treści przeciwalkoholowych i ulotek profilaktycznych.
- dyrektorami szkół - apelowano o udostępnienie dla dzieci i młodzieży w okresie wakacyjnym boisk i sal gimnastycznych,

Przewodniczący Komisji wziął udział w programie radiowym (Radio dla Ciebie) na temat działań mających na celu zwalczanie alkoholizmu w mieście na tle sytuacji w kraju.

W dniu 19 sierpnia 2005 r. pod przewodnictwem Wiceprezydenta Miasta i Przewodniczącego Komisji w Urzędzie Miejskim odbyło się spotkanie z realizatorami Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2005 r. na którym omówiono zadania już zrealizowane i pozostałe do realizacji.

W dniu 1 grudnia 2005 r. z ramienia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyło się spotkanie poświęcone omówieniu występowania społecznego problemu alkoholizmu. Było to podsumowanie rocznych działań.

W spotkaniu wziął udział Prezydent i Wiceprezydent Miasta, Kierownik Referatu Spraw Społecznych i Mieszkaniowych, Przewodniczący MKRPA i członkowie Komisji oraz przedstawiciele stowarzyszeń i jednostek zajmujących się problematyką uzależnień.

Członkowie Zespołu do kontroli rynku alkoholowego i inicjowania czynności w związku z naruszeniem zasad ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi brali udział w kontrolach prewencyjnych zorganizowanych przez Komendę Miejską Policji w Ostrołęce.

Działania ukierunkowane były na:

- kontrolę miejsc grupowania się osób nieletnich – rozprowadzających środki narkotyczne /puby, kawiarenki internetowe/,
- kontrolę miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych /sklepy puby, kawiarnie/
- kontrolę punktów handlowych w celu ustalenia sprzedawców podających alkohol młodzieży,
- legitymowanie nieletnich pozostających bez opieki, przebywających w porze nocnej w miejscach i okolicznościach, w których mogą stać się ofiarami /sprawcami/ przestępstw lub wykroczenia.

Ponadto w ciągu roku szkolnego Zespół do działalności profilaktycznej, informacyjnej, edukacyjnej w szkołach i świetlicach dokonał analizy sposobu realizacji zadań dotyczących profilaktyki uzależnień w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w szkołach i świetlicach na terenie miasta Ostrołęki.

O podjętych działaniach w ciągu roku Przewodniczący trzech Zespołów informowali Komisję na bieżąco.

Reasumując, działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spowodowała wiele pozytywnych skutków w rozumieniu terapeutycznym, jak

również profilaktycznym poprzez promowanie życia bez uzależnień, popieranie wszelkich form spędzania wolnego czasu bez alkoholu. Pomogła wielu ludziom uzależnionym w trudnej drodze odchodzenia od nałogów.

Członek Komisji wziął udział w Konferencji organizowanej przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Uczestników Programu Rozwoju Osobistego. Głównym tematem było umacnianie więzi w rodzinie i w środowisku lokalnym.

W 2005 roku została opracowana diagnoza problemów alkoholowych i innych zagrożeń społecznych dla Miasta Ostrołęki – raport badań przeprowadzonych przez firmę „Ekster”. Diagnoza została dostarczona do placówek oświatowo-wychowawczych, parafii, stowarzyszeń i instytucji zajmujących się problematyką uzależnień.

Dotacje dla stowarzyszeń realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom

W Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2005 r. zabezpieczono środki na dotacje dla stowarzyszeń realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.

Dotacje otrzymało 12 stowarzyszeń w kwocie łącznej 149.940 zł w tym:

1) Klub Abstynenta Wodnik	- 20.000
2) Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Nadzieja”	- 20.000
3) Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca	- 23.000
4) Okręg Mazowiecki ZHR	- 10.200
5) Chrześcijańska Służba Charytatywna Filia w Ostrołęce	- 6.740
6) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	- 28.000
7) Liga Kobiet Polskich	- 7.000
8) Diecezja Łomżyńska Parafia Rzymsko Katolicka
pw.Nawiedzenia NMP	- 5.000
9) Parafia p.w. Św.Wojciecha w Ostrołęce	- 9.000
10) Caritas Diecezji Łomżyńskiej	- 12.000
11) MKS „Narew”	- 6.000
12) Uczniowski Klub Sportowy „Diament”	- 3.000

Przyznane dotacje podmioty wykorzystały w następujący sposób:

Klub Abstynenta „Wodnik”

- na prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, terapii, maratonów terapeutycznych,

mitingów dla osób uzależnionych i współuzależnionych, spotkań AA.

- zorganizowano Forum Trzeźwościowe i Zlot Trzeźwościowy.

Komenda Hufca ZHP

- na funkcjonowanie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży,
- na zorganizowanie obozu wypoczynkowego z programem profilaktycznym.

Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Nadzieja” na:

- terapię osób uzależnionych i współuzależnionych,
- psychoterapię osób wychodzących z uzależnienia,
- opracowanie „Miejskiej Strategii Przeciwdziałania Narkomanii”.

Chrześcijańska Służba Charytatywna Filia w Ostrołęce

- na szkolenie liderów pilotujących gimnazjalne programy profilaktyki przeciw tytoniowej „Młodzież wolna od dymu nikotynowego”.

Pedagodzy uzyskali informacje o dostępnych pomocach dydaktycznych, a także dowiedzieli się jak prowadzić skuteczny, docierający do młodzieży szkolnej program prewencyjno-profilaktyczny.

- na emisję audycji na antenie radia OKO na temat profilaktyki uzależnień,
- na prelekcje w placówkach oświatowych

Celem zadania było zmniejszenie patologii alkoholizmu i narkomanii ze szczególnym uwzględnieniem nałogu alkoholizmu. Badania przeprowadzone w klasach Gimnazjum Nr 5 potwierdziły zasadność organizacji tego typu działań.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Zarząd Miejski Ligi Kobiet Polskich, Okręg Mazowiecki Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej, Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca ZHP, Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Wojciecha, Parafia Rzymskokatolicka p.w. Nawiedzenia NMP, Miejski Klub Sportowy „Narew”, Uczniowski Klub Sportowy „Diamant” otrzymały środki finansowe na organizację czasu wolnego, w tym wypoczynku letniego dla dzieci z programem profilaktyki antyuzależnieniowej.

Ogółem z form zorganizowanego wypoczynku letniego skorzystało 353 osoby.

Dzieci i młodzież mogła oderwać się od środowisk zagrożonych różnego typu patologiami społecznymi. Nauczyły się zasad współdziałania w grupie, poznały zasady dobrej komunikacji, rozwinęły zainteresowania pozaszkolne. Uczestnicy mieli zabezpieczone całodzienne wyżywienie, zakwaterowanie, uczestniczyły w wycieczkach krajoznawczo - turystycznych, zajęciach sportowych, grach i zabawach ruchowych, zajęciach kulturalno - oświatowych zorganizowanych w formie gier i zabaw świetlicowych, konkursów oraz

w imprezach i uroczystościach kolonijnych, ogniskach, dyskotekach, wycieczkach pieszych i autokarowych.

W związku z podjętymi działaniami związanymi z bezpieczeństwem mieszkańców Ostrołęki w 2004 roku uruchomiono monitoring wizyjny, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście, wykrywania i rejestrowania wykroczeń oraz przestępstw. Centrum monitoringu mieści się w siedzibie Straży Miejskiej przy ul. B. Joselewicza 2. Zarejestrowany obraz wykorzystywany jest do natychmiastowych interwencji oraz jako dowód w sprawie przez funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek zdarzeń wykorzystywane jest na stałe łącze radiowe i telefoniczne pomiędzy Strażą Miejską, a Policją w celu wymiany informacji oraz właściwej i sprawnej koordynacji

Poniższa tabela przedstawia ewidencję zdarzeń zarejestrowanych w wyniku użycia monitoringu miasta w 2005 roku.

Rodzaj wykroczenia	Ilość
Przeciwko przepisom porządkowym (na podstawie Uchwał Rady Miejskiej)	35
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	156
Przeciwko obyczajności publicznej	-
Przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	5
Przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	95
Przeciwko przepisom zawartym w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	37
Przeciwko mieniu	-
Razem	328
Ilość zarejestrowanych zdarzeń wykorzystywanych dla potrzeb Policji	35

Wykonanie budżetu Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zaplanowane środki finansowe w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 650.000 zł., zostały w pełni wydatkowane.

Wydatkowanie środków finansowych z programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych obrazuje poniższa tabela :

Zadanie	Wydatki
Funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego oraz prowadzenie zajęć z programami socjoterapeutycznymi dla dzieci.	197.750
Organizacja wypoczynku letniego, imprez sportowych, kulturalnych, spotkań promujących zdrowy styl życia oraz spotkań okolicznościowych.	49.090
Terapia , osób uzależnionych i współuzależnionych, pomoc uzależnionym i ich rodzinom – utrzymanie bazy lokalowej Klubu „Wodnik”	29.660
Szkolenia pracowników COT, pracowników Domu Pomocy Społecznej i członka Komisji	3.100
Realizacja programów profilaktycznych, prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na terenie m.Ostrołęki, doposażenie bibliotek w literaturę metodyczną.	77.540
Przeprowadzenie diagnozy problemów alkoholowych i innych zagrożeń społecznych dla miasta Ostrołęki.	15.900
Działania skierowane do mieszkańców Ostrołęki związane z ich bezpieczeństwem /utrzymanie monitoringu, prowadzenie hotelu dla ofiar przemocy	220.000
Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych /koszty za opinię biegłych sądowych , wynagrodzenia Komisji,	56.960

Podsumowanie

Jak wynika z przedstawionej informacji realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Programów Alkoholowych w 2005 roku była ukierunkowana przede wszystkim na profilaktykę. Dotyczyło to działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego, gdzie młodzież z rodzin zagrożonych mogła nabywać właściwe wzorce życia bez alkoholu, narkotyków i rozwijać swoje zainteresowania. Praca z dziećmi owocuje innym nastawieniem ich do życia, korektą wielu zachowań agresywnych, tworzeniem się grupy, która w jakiś sposób wypełnia częściowo braki poznawcze, emocjonalne i społeczne w rodzinie pochodzenia dzieci. Dzieci są dożywione, lepiej się uczą, mogą w sposób

konstruktywny i ciekawy spędzać czas wolny, mają możliwość przeżywać święta i uroczystości jak w normalnym domu gdzie każdy jest zauważony.

Realizowane zajęcia pozalekcyjne dają dzieciom i młodzieży możliwość spędzania wolnego czasu w zależności od własnych zainteresowań i upodobań, a tym samym zmniejszenie się liczby dzieci spędzających swój wolny czas na ulicach, sięgających po alkohol i używki. Poprzez ukierunkowaną pracę wychowawców prowadzących zajęcia wzmacnia się wśród dzieci i młodzieży prawidłowe normy i wartości społeczne, zapobiegające negatywnym aspołecznym zachowaniom uczniów.

Dzięki środkom przeznaczonym na podnoszenie kwalifikacji nauczycieli w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz na edukacyjne programy przeciw uzależnieniom realizowanym przez wszystkie ostrołęckie szkoły w formie zajęć lekcyjnych na godzinach wychowawczych i pozalekcyjnych młodzież została wyposażona w niezbędną wiedzę. Podniosła się świadomość uczniów na temat zdrowia, uzależnień od alkoholu i narkotyków.

Ponadto zajęcia pozalekcyjne stanowiły zorganizowaną formę właściwego spędzania czasu wolnego przez uczniów. Prowadzone zajęcia spowodowały pozytywne skutki wychowawcze odciągające dzieci i młodzież od niepożądanych wpływów osób uzależnionych.

Ważną sprawą było również dofinansowanie wypoczynku letniego młodzieży pochodzącej głównie ze środowisk zagrożonych. Z wypoczynku skorzystało ok. 630 osób.

Szczególną formą podnoszenia świadomości o zagrożeniach jakie niesie za sobą uzależnienie od alkoholu było upowszechnianie i gromadzenie odpowiedniej literatury z zakresu profilaktyki uzależnień. Tę formę zainicjowano poprzez zakup tematycznych publikacji do bibliotek. Jest to cenne przedsięwzięcie ponieważ ze zbiorów mogą korzystać pedagodzy prowadzący zajęcia z zakresu profilaktyki oraz osoby indywidualne, dla których wydawnictwa mogą być podręcznikiem w poznawaniu i rozwiązywaniu również własnych problemów związanych z uzależnieniem. Z biblioteczki, która znajduje się w Referacie Spraw Społecznych i Mieszkaniowych korzystają pedagodzy i nauczyciele oraz młodzież przygotowująca prace licencjackie lub magisterskie z zakresu uzależnień.

Ważne miejsce w leczeniu osób uzależnionych zajmuje zarówno najbliższa rodzina jak również relacja osoby uzależnionej z psychoterapeutą i uczestnictwo w grupie terapeutycznej. Grupa może stać się w życiu alkoholika nowym i pozytywnym doświadczeniem. Wynika to z faktu, iż znajdują się w niej osoby, które wskutek swojej choroby mają podobne przeżycia i doznania. Będąc wobec siebie w szczerzej i otwartej relacji

mogą odbudować swój wizerunek, odkryć utracone szanse i możliwości życiowe, zrozumieć i zaakceptować problem oraz doskonalić umiejętność radzenia sobie z nim, ułożyć życie na nowo. W wielu przypadkach osoby uzależnione potrafiły dzięki podjętemu leczeniu odejść od nałogu i wytrwać w abstinencji.

Osobą odpowiedzialną za przedstawienie sprawozdania w toku prac legislacyjnych i na sesji Rady Miejskiej jest Pani Iwona Suska Kierownik Referatu Spraw Społecznych i Mieszkaniowych.